

1999
LE-L
2002

TRUNG TÂM KHOA HỌC XÃ HỘI VÀ NHÂN VĂN QUỐC GIA
VIỆN TRIẾT HỌC

*Xin hãy là sự ngưỡng mộ và hy vọng
đối những năm tháng qua thời mùa thu
và sự chờ đợi của dân tộc.*

LÊ THỊ LAN

**TƯ TƯỞNG CẢI CÁCH Ở VIỆT NAM
NỬA CUỐI THẾ KỶ XIX**

(Công trình kỷ niệm 40 năm thành lập Viện Triết học)

ĐẠI HỌC QUỐC GIA HÀ NỘI
TRUNG TÂM THÔNG TIN THƯ VIỆN

V-Đ01/15444

KTV MM6

NHÀ XUẤT BẢN KHOA HỌC XÃ HỘI
HÀ NỘI 2002

MỤC LỤC

	Trang
Lời tựa	7
Lời nói đầu	9
Chương 1: Bối cảnh ra đời các tư tưởng cải cách ở Việt Nam nửa cuối nửa cuối thế kỷ XIX	21
I. Bối cảnh chính trị thế giới và khu vực	21
1. Xu hướng bành trướng của chủ nghĩa thực dân phương Tây sang phương Đông	22
2. Phản ứng của các nước châu Á với quá trình bành trướng của các nước phương Tây	25
II. Tình hình kinh tế, chính trị, xã hội Việt Nam nửa cuối thế kỷ XIX	33
1. Nền kinh tế nông nghiệp lạc hậu	34
2. Nền chính trị phong kiến trung ương tập quyền cao độ	42
3. Tình hình văn hóa - xã hội Việt Nam thế kỷ XIX	48
III. Những điều kiện xuất hiện các tư tưởng cải cách ở Việt Nam nửa cuối nửa cuối thế kỷ XIX	58
1. Sơ lược tiểu sử các nhà cải cách tiêu biểu	62
2. Các điều kiện để tư tưởng cải cách xuất hiện	68
Chương 2: Nội dung và ảnh hưởng của tư tưởng cải cách ở Việt Nam nửa cuối nửa cuối thế kỷ XIX	83
I. Tư tưởng cải cách Việt Nam nửa cuối nửa cuối thế kỷ XIX và truyền thống tư tưởng dân tộc	83
1. Có hay không có một xu hướng cải cách trong lịch sử tư tưởng Việt Nam	84
2. Tính chất của tư tưởng cải cách ở Việt Nam nửa cuối thế kỷ XIX	95
	279

II. Những lĩnh vực đổi mới tư duy của các nhà tư tưởng cải cách ở Việt Nam nửa cuối nửa cuối thế kỷ XIX	105
1. Sự đổi mới tư duy chính trị, văn hóa, giáo dục, ngoại giao, kinh tế, xã hội	105
2. Mục đích và phương pháp của các nhà tư tưởng cải cách ở Việt Nam nửa cuối thế kỷ XIX	168
III. Ảnh hưởng của các tư tưởng cải cách đối với đương thời	181
1. Thái độ của Tự Đức đối với các đề nghị cải cách	181
2. Thái độ của tầng lớp quan lại, sĩ phu đối với các đề nghị cải cách	189
Chương 3: Nguyên nhân các tư tưởng cải cách ở Việt Nam nửa cuối nửa cuối thế kỷ XIX không được thực hiện và ý nghĩa của các tư tưởng ấy.	199
I. Những hạn chế và nguyên nhân các tư tưởng cải cách ở Việt Nam nửa cuối nửa cuối thế kỷ XIX không được hiện thực hóa	199
1. Hạn chế của các tư tưởng cải cách	201
2. Nguyên nhân các tư tưởng cải cách không được hiện thực hóa.	209
II. So sánh tư tưởng cải cách ở Việt Nam với tư tưởng cải cách của một số nước trong khu vực	218
1. Thời điểm và bối cảnh xuất hiện các tư tưởng cải cách	219
2. Nội dung và tính chất của các tư tưởng cải cách	242
3. Điều kiện thành công của tư tưởng cải cách ở Nhật Bản và Thái Lan	250
III. Vai trò và ý nghĩa của các tư tưởng cải cách ở Việt Nam nửa cuối nửa cuối thế kỷ XIX	256
<i>Thay lời kết</i>	267
<i>Tài liệu tham khảo</i>	271